

Sygn. akt II KO 77/19

POSTANOWIENIE

Dnia 11 października 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Wąsek-Wiaderek

w sprawie zainicjowanej zażaleniem Wiceprezesa Sądu Rejonowego w W. na postanowienie Prokuratora Prokuratury Okręgowej w G., delegowanego do Wydziału Spraw Wewnętrznych Prokuratury Krajowej, z dnia 9 kwietnia 2019 r. w przedmiocie żądania wydania rzeczy i przeszukania, po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 11 października 2019 r., wniosku Sądu Rejonowego w W., zawartego w postanowieniu z dnia 14 sierpnia 2019 r., sygn. akt XIV Kp (...), o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu, na podstawie art. 37 k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

wniosek Sądu Rejonowego w W. uwzględnić i sprawę XIV Kp (...) przekazać do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w P..

UZASADNIENIE

Prokuratura Krajowa Wydział Spraw Wewnętrznych prowadzi śledztwo w sprawie PK XIV Ds. (...) o przestępstwo z art. 231 § 1 i 3 k.k. W toku prowadzonego postępowania przygotowawczego podjęto decyzję o konieczności zabezpieczenia zawartości twardych dysków komputera o numerze identyfikacyjnym (...) oraz twardego dysku laptopa D. (...), użytkowanych przez Sędziego Sądu Rejonowego w W...

W dniu 9 kwietnia 2019 r. Prokurator Prokuratury Okręgowej w G., delegowany do Wydziału Spraw Wewnętrznych Prokuratury Krajowej, wydał postanowienie, którym zażądał od Prezesa Sądu Rejonowego w W. dobrowolnego

wydania rzeczy mogących stanowić dowód w sprawie w postaci dwóch twardych dysków ww. komputerów.

Powyższe postanowienie zostało zaskarżone przez Wiceprezesa Sądu Rejonowego w W.. Pismem z dnia 29 maja 2019 r. (data wpływu do Sądu Rejonowego w W.: 4 czerwca 2019 r.) Prokurator delegowany do Prokuratury Krajowej przedłożył ww. zażalenie temu Sądowi wnosząc m.in. o zwrócenie się do Sądu Najwyższego o przekazanie rozpoznania zażalenia innemu Sądowi równorzędnemu na podstawie art. 37 k.p.k.

Postanowieniem z 14 sierpnia 2019 r. Sąd Rejonowy w W. wystąpił do Sądu Najwyższego z wnioskiem o przekazania sprawy o sygn. akt XIV Kp (...) do rozpoznania innemu równorzędnemu Sądowi, w trybie art. 37 k.p.k.

W uzasadnieniu podniesiono, że wniesione zażalenie (inicjujące postępowanie XIV Kp (...)) pochodzi od Wiceprezesa Sądu Rejonowego w W. , co może wpłynąć na zakres swobody orzekania oraz negatywnie oddziaływać na obiektywizm innych sędziów. Sąd Rejonowy wnioskując o przekazanie sprawy wskazał, że zachodzą w niej okoliczności, które mogą zasadnie stwarzać przekonanie o braku warunków do jej obiektywnego rozpoznania. Podkreślił też, że przekazanie sprawy innemu Sądowi stworzy lepsze możliwości trafnego rozstrzygnięcia w jej przedmiocie, a także zapewni realizację konstytucyjnego prawa do rzetelnego procesu. W ocenie Sądu Rejonowego przekazanie sprawy jest konieczne by wyeliminować wszelkie sugestie mogące rzutować na swobodę i obiektywizm orzekania.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Wniosek Sądu Rejonowego jest zasadny i zasługuje na uwzględnienie.

Układ procesowy zaistniały w niniejszej sprawie uzasadnia przekazanie sprawy na podstawie art. 37 k.p.k. Po pierwsze, zakwestionowane postanowienie dotyczy rzeczy tj. twardych dysków komputerów, które były użytkowane przez Sędziego Sądu Rejonowego w W., w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych. Po drugie, przedmioty, których wydania żądał Prokurator znajdowały się w siedzibie Sądu (na jego terenie miały zostać wykonane czynność opisane w postanowieniu). Po trzecie, autorem zażalenia na postanowienie z dnia 9 kwietnia

2019 r. jest Wiceprezes Sądu Rejonowego w W., które zgodnie z właściwością miejscową i rzeczową podlega rozpoznaniu właśnie przez ten Sąd.

Jak zasadnie podkreśla się w orzecznictwie, „dobro wymiaru sprawiedliwości może być podstawą przekazania sprawy innemu sądowi równorzędnemu między innymi w takich sytuacjach, w których postronny, obiektywnie oceniający okoliczności procesowe sprawy, obserwator postępowania, świadomy jednak podstawowych reguł rządzących procesem karnym oraz roli i umiejscowienia organów postępowania, mógłby powziąć uzasadnione wątpliwości co do tego, czy sąd właściwy jest w stanie sprawę taką w sposób obiektywny i bezstronny rozpoznać” (tak: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 września 2019 r., II KO 79/19; podobnie: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 maja 2018 r., V KO 31/18; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 czerwca 2018 r., III KO 62/18).

Taka właśnie sytuacja zachodzi w rozpoznawanej sprawie. Rozpoznanie przedmiotowego zażalenia przez Sąd Rejonowy w W. mogłoby powodować w odbiorze społecznym przekonanie, że „sąd orzeka we własnej sprawie” a więc może kierować się względami innymi niż bezwzględne poszanowanie prawa, zasady obiektywizmu i bezstronności. I chociaż zastosowanie instytucji z art. 37 k.p.k. powinno mieć miejsce jedynie wyjątkowo, skoro stanowi ona odstępstwo od ustawowo określonej właściwości Sądu, realizującej konstytucyjny wymóg zapewnienia każdemu prawa do „sądu właściwego” (art. 45 ust. 1 Konstytucji), to okoliczności tej sprawy w sposób oczywisty przesądzają o konieczności jej rozpoznania przez inny Sąd, w imię ochrony dobra wymiaru sprawiedliwości.

Z powyżej wskazanych względów Sąd Najwyższy zastosował instytucję właściwości delegacyjnej, określoną w art. 37 k.p.k. Ponadto Sąd Najwyższy uznał, że sądem właściwym powinna być jednostka spoza właściwości Sądu Okręgowego w W. i Sądu Okręgowego w W., dlatego też przekazał tę sprawę do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w P..

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

as